

LOUKIŠKIU ORACĖJĖS

PĖRŠLĖ ORACĖJĖ Ė IŠPĖRKTOVĖS

– Važiavom, važiavom pri panelės, žaliū rūtu kvietkelės. Mūsa bova 999. Privaziavom dėdė opė. Kas anuos bova dėdoms – gaidė žingsnė platoms, katies kelė gėloms – neparbrėndama ėr neparšuo-kama. Reik tėtus staītė. Nuvažiavom i meška miedžiū kėrstė. Kas tuo meška dėdoms, kas tū miedžiū stuuroms. Pastatiem tėlta. Parvažiavom opė ė privaziavom kalnus, nie šuoktė neparšuo-kamus, nie lėptė napolėpamus. Pradiejuom kastė ė ėšbaidiem paukščius. Ka jiemė tū paukščiu plunksnas krėstė – ėšmušė devīnis šimtus mūsų bernieliu.

Pamatiem švėiselė ė užvažiavom paveizietė, bene ėe ĩr mūsa mergelė, žaliū rūtu kvietkelė. Raduom kėima vartus ožkeltus, doris oždarītas. Mas tus vartus ėšdraskiem, doris ėškieliem ė i truoba sovėrtuom.

- A ĩr ėe musa mergelė?
- Gal ė ĩr.
- Mas nuoram anūn gautė. Ar douset?
- Je turieset bernieli, slaunu artuojeli, gal ė dousma.
- A būs mūsa arklems stainės, vo kuočams vazaunės?
- Je nebūs vazauniu, pastatīsat i žardėinas.
- A būs arklīams avižū?
- Je nebūs avižū, gauset spaliu pirlakū.
- A būs kepurīems gembės?
- Je nebus gembiu, pakabīnsat ont vuožė ragū.
- A būs pīraga kupruojėnčė, alaus putuojėnčė?
- Būs, būs.
- A būs mona vaikiukams puo mergelė, vuo mon seniukū, kad ė buobelė?
- Būs, būs.

TEISIEJA ORACĖJĖ

Metunsė šiunsė, tunsė ėr anunsė, kada ketės šunis pjuovė, šonis gėiduojė, vo zuikis būgna mošė, tou kartu vėlks, trenksma ėšgėrdės, didelė parsėgonda ėr ėš tuo striuoka jiemė liektė. Baliekdams šuoka par kėmsa ė išspīrė vaikioka. Ons bova tuoks spranus, kap ežīs, tuoks mitrus, kap apatinis girnu akmū. Tas vaikiuks nutvierė vėlkū už oudeguos. Vėlks, kāp lieke par Barvīdžiū suoda, nutrūka anuo ūdega, vo vaikiuks pavėrta. Paskou ėš anuo ėšauga dėdelis melagīs ėr vagīs. Ons pasišuovė i piršlius, atvažiava i Loukė, kalė, malė devīnės lėižuvės, kuol apgava mūsų Petruonelė. Vuo kāp apgava? Ons sakė, kad jaunikīs Judeikīs Ontuons ĩr ėš dėdelė dvara, ka tuo dvara stuogā lašinės kluoti, takā sūrės ėšgrīnstė, šulinė medaus pripėltė, ka tēn ĩr alaus ežerā, arielkas prūdā. Diel tuo mūsa Petruonelė ėr pasižadiejė ož tuo vaikė eitė. Vuo kāp nuvažiavom paveizietė, raduom truobelė ėš medė, šiaudās kluota, vuo longus nekurius so lėntikiem ožtaisītus. Sopratēn, ka esam apgautė, nutariem ton pėršli melagi pasūdītė. Dabā pasakīket, kon su tou melagiu darītė?

- A palaipintė i žarda ėr so šunimis ožpjūdītė?
- Ne!

Užgavėnių „obagā“ Loukie (pri suodības Telšiū gatvie. Puotuograpš nežėnuoms. Portėgrapėjė iš Zinas Limontātės-Žičkienės rinkėnė

- A ož karklīna pastaītė ė baravīku kuotās ožmoštė?
- Ne! Ne!
- Ar pakartė ėr pri dongaus priartintė?
- Pakartė! Pakaitė!

Pakuorėn daug nauduos turiesma: ėš pėršlė makaulės būs liktar-na, ėš ausū – tuorielkas, ėš plaučiu – dumplės, ėš ronku – grieblīs, ėš letenu – koltuvės.

ORACIJA ĪTEIKUNT GASPADINĖ RUGIŪ VAINIKA

Parein keleivīs, kor pernā rudeni bova ėšėjės.

Išvežė moni i aukštus kalnus, ėšbarstė puo vėina grūda. Pajiemė žombi, akiečias, sumaišė i jūda dumbļa. Atėja žīma, apsnėga, apšala kap oula apkalā. Praleida kelīs mienesius, atėin puons juo mīlėsta ėš didžiuos padvarėjīs. Rond moni ėšstīposi, ėšdrīskosi, kap vašks pageltuonavosi. Parėjīs saka: „Prietelka, kun darīsmā so Dieva duovana?“ Sosomdė šimta jaunū bernieliu ont nokėrtėma, baltūn galvīliu ont sorėšėma. Nukerta, sorėša, ont dėrvas pastatė ėr kepurė apmuovė. Praleida puora savaičiu, parvežė i dėdelė padvarėjė ė sukėša i pėrtė. Par dėdelė ognėis degėma, dūmu rūkėma nusvėla mona ūstā. Atliekė kap ėiguonā so šakarās, so makarās... Tuol daužė, kuol mona kaulus padaužė. Dabā sopratau ont tuo sava pagraba, alaus padarīma, pīraga ėškepėma, alaus putuojėnčė, pīraga kupruojėnčė, svėista bačka, sūriu kapa, parša penieta arba kou turieta, trīs dėinas paulevuotė. Prašuom: gaspadėnė – vainėka, gaspaduoriu – kas belėka.

ORACĖJĖ ĪTEIKONT GASPADUORIŪ LAZDA

Vo aš gasaduoriū – lazda, kad atėinontī meta saulė tekont i svėrna doris pabarškintomi, ėr šėimīna prėkeltomi i laukus rugiū pjautė, rėštė ėšleistomi. Vo pats paveizietė i mumīs nuors so tu lazdelė pasėrėmdams atėitomi.

Teksts parėngtas pagal ĩnformacėjė, pateikta 2002 m. Telšiūs sodarītamė rinkinīe „Luokės etnografīnis ansamblis „Šatrija“. Rinkinī parėngts ĩgīvendėnont pruojekta „Tradicīnės kultūros vertybių registras“. Tekstus šįpravo Ričkutė Milda